31e jaar. — Nr 150. — Zaterdag 13 December 1884.

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

Abonnement

6 francs per jaar.
Een blad afzonderlijk **15** centimen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centimen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of midden in het blad : **1** fr. den drukregel.

De personen die een abonnement aan den *Postrijder* nemen voor het jaar 1885 zullen het blad *gratis* ontvangen te rekenen van den dag hunner inschrijving tot nieuwjaar.

Men kan den *Postrijder* een, twee of driemaal per week ontvangen. De prijs is bepaald als volgt:

Driemaal per week	fr. 6,00
Twee maal »	fr. 5,00
Een maal »	fr. 4,00

TONGEREN, DEN 15 DECEMBER.

Van alles wat.

Is er wel iets dommer in de wereld dan die menschen die voor de liberale kandidaten stemmen en die te gelijker tijd naar de kerk gaan en hunne christelijke plichten volbrengen ?

Zij gaan naar de kerk ; zij hooren heel devoot de mis, ten minste zondags, soms wel alle dagen ; zij houden hunne paschen ; zij luisteren met aandacht naar het sermoon, maar als zij uit de kerk t'huis komen dan lezen ze eene geuzen gazet, zij gaan naar de liberale vergaderingen, zij lasteren den priester en den godsdienst, in een woord in de kerk vereeren zij onzen Lieven Heer, maar vijf minuten later verzaken zij hem.

Is het niet omtrent op die wijze dat Judas handelde toen hij den Zaligmaker kuste alvorens hem in de handen zijner beulen over te leveren ?

⁂

Wie voor twee oord gezond verstand heeft, begrijpt dat men vandaag niet meer liberaal en christen mensch te gelijk kan zijn. Dat kon vroeger nog al doorgaan, maar vandaag is het liberaal politiek niets anders meer dan een hevige oorlog tegen den godsdienst, en heden liberaal zijn dat is de hand leenen aan de goddelooste bestrijders der Kerk. Wie dat niet verstaat is een ezel, zonder hem te vleien.

⁂

Aan de taal der geuzengazetten wordt men gewaar dat het op nieuwjaar afgaat. Een rond jaar door, zitten u die gazetten aan het schreeuwen tegen pastoor en Kerk ; maar daar zijn saisoenen dat er piano moet gespeeld worden.

Zoo, bij voorbeeld, wanneer er eene gemeente kiezing op handen is, dan zult gij altijd gewaar worden dat de geuzengazetten water in hunnen wijn doen. Wilde men hen in die periood gelooven, dan zou men zeggen dat er geen braver christene menschen zijn dan de geuzen, en menige sukkelaar van 'ne kiezer gaat voor den kandidaat kiezen die hem door die brave geuzen is aanbevolen.

De liberale kandidaat wordt gekozen en 's anderdaags ziet de domme kiezer dat hij verneukt geweest is. De kandidaat gaat niet naar de kerk, hij houdt zijne paschen niet, hij doet al wat hem mogelijk is om den godsdienst te vervolgen en den priester te plagen.

⁂

Juist zooals het gaat in tijd van kiezing zoo gaat het ook bij het naderen van nieuwjaar.

Dat is de tijd dat de abonnementen moeten vernieuwd worden, en dan is het niet geraadzaam den geus uit te hangen. Dan leest gij in de geuzengazetten dat er « geene menschen zijn die meer eerbied voor den godsdienst hebben dan de liberalen. »

Gij meent dat zij tegen de priesters zijn ? Foei dan, zij « eerbiedigen den priester, zij bestrijden niets anders dan de slechte priesters ! »

Ja maar, als gij hun vraagt waar dan ergens een goede priester is voor wien zij eerbied hebben, dan zullen zij zich wel wachten er eenen aan te wijzen. Conclusie : alle priesters zijn slecht ! Zoo redeneeren de geuzen en dat is waarachtig eene aardige manier om den priester te eerbiedigen.

⁂

Kijkt eens, goede menschen van stad en dorp, gij moet u met nieuwjaar zoo niet meer laten voorbij praten. Er zijn goede gazetten en er zijn er slechte. De goede moet gij ondersteunen en verspreiden, omdat het uw plicht is mede te werken tot het goede dat uit de lezing van een katholiek blad moet voortspruiten. De slechte gazetten moet gij uit uw huis verbannen, omdat zij het kwade stichten. De H. Kerk verbiedt u de slechte bladen te lezen en zij heeft daar groote reden toe. Gelijk eene teedere en bezorgde moeder waakt zij over hare kinderen. Zij verbiedt u een slecht blad te lezen, juist gelijk de moeder de hand van haar kind tegenhoudt wanneer hetzelve eenen vergiftigden beker aan zijnen mond wil brengen.

Oh ! meent niet dat de priester uit eigen belang u verbiedt de ongodsdienstige gazetten te lezen. Meent niet dat dit eene uitvinding van vandaag of van gisteren is. Neen, het verbod van goddelooze schriften te lezen heeft zoo lang bestaan als er goddelooze schriften op de wereld zijn en er is geen priester die het lezen van slechte gazetten kan toelaten.

⁂

Nogtans ja, men leest somtijds wel eens in die gazetten den lof van eenen priester ; maar dan kunt gij zeker zijn dat die priester een van die ongelukkigen is die van hun geloof zijn afgevallen en tegen de ware Kerk opstaan.

Zoo las men over nog niet lang in het tongersch geuzenblad den lof van pater Hyacinthe.

Weet gij wie die pater Hyacinthe is ? Een Carmeliet die te Parijs als een der beroemdste predikanten bekend stond. De man raakte op den dwaalweg. Hij viel van uit den preekstoel van Notre Dame van Parijs in de armen eener korsetmaakster waarmede hij trouwde. De ongelukkige pater Hyacinthe is heden schismatiek en gaat voort met links en rechts zijne dwaalleer te verkoopen.

Dat is een dier priesters voor dewelke de geuzen vol eerbied zijn.

Alle andere geestelijken die getrouw blijven aan hunne verhevene zending, die zijn in de oogen onzer geuzen geen klits waard.

⁂

Na nieuwjaar zal het oud sermoon weer beginnen.

Is er ergens een priester die eenen misslag begaat zonder daarom tegen de kerk op te staan, daar wordt een lawijt van gemaakt zonder einde. Men maakt het schandaal bekend tot aan de uiteinden van de wereld, en wanneer er geene schandalen gebeuren, dat komt overeen uit, dan fabrikeert de geuzenpers schandalen ten laste der geestelijkheid. Daarna kunt gij gaan zoeken waar de historie gebeurd is, want het geuzenblad zegt nooit eenen naam of eene plaats. Men leest er wel in dat kapelaan X. pastoor Y. en pater Z vlegelarijen uitgezet hebben in hunne parochie, maar waar is de zaak voorgevallen ? Gij vraagt, gij zoekt en gij verneemt niets. 'T is altijd ergens gebeurd tusschen Maastricht en Allerheiligen en op slot van rekening vindt gij dat de geheele historie niets anders is dan een aaneenhangsel van leugens.

De katholieke bladeren geven den geuzen leugenaar eene logenstraffing, maar ondertusschen is de lastertaal op weg door alle landen van Europa en de geuzengazetten die het zoogezegd schandaal verspreid hebben, wachten zich wel van de logenstraffing bekend te maken.

⁂

Wij willen niet zeggen dat de priester onfaalbaar is. In alle standen vindt men onwaardige schepsels. Er zijn slechte advokaten, notarissen die geen vertrouwen verdienen, rechters die voor vijf franken hunne ziel zouden verkoopen, handelaars zonder geweten. Is dat eene reden om te zeggen dat de advokaten, de notarissen, de rechters en de handelaars allemaal deugnieten zijn ?

Is het te verwonderen zoo onder de geestelijkheid de een of de andere zijne plichten vergeet of eenen misstap doet, en zijn daarom de priesters geene eerbiedwaardige menschen meer ?

Wat zoudt gij zeggen van iemand die onder eenen boom eenen rotten appel vond en die zou beweeren dat die boom rotte appelen draagt ? Gij zoudt uitroepen : Groote zot, richt de oogen omhoog en in plaats van den boom te oordeelen volgens die rotte vrucht die daar in het slijk ligt, beschouw die schoone kroon van bloeiende vruchten die den prachtigen boom versieren.

⁂

De *reserve* welke het vorig liberaal ministerie ons wilde op den hals draaien is dood : zij is deze week zonder glans begraven. De liberalen willen *alle man* soldaat maken ; de katholieken willen een leger vrijwilligers inrichten of ten minste de lasten zoo licht mogelijk maken voor de inwoners. Ondertusschen is de reserve van 50000 mannen het water af. Alle vaders en moeders zullen de katholieken hiervoor dankbaar zijn.

Die zaak der reserve is voor M. Frère-Orban weer een voorwendsel geweest om eenen storm los te laten.

Alweer storm in de Kamer ; doch even als de vorige kreen en zoo dikwijls als de linkerzij storm verwekt heeft, vallen de dakpannen aan M. Frère en konsoorten op het hoofd.

M. Frere doet iederen dag meer en meer zien dat hij oud en versleten is, en om zich in de diskussie uit de tegenstrijdigheden te redden, waarin hij zich steekt, meestal geene andere reden meer vindt dan brutaliteiten en grofheden.

Wat wilde M. Frère bewijzen ?

Volgens hem moest het tegenwoordig ministerie onmiddelijk de reserve voordragen ; dat was zijn plicht, dat was zelfs zijn eerste plicht.

Niettemin heeft M. Frère de verklaring gehoord van M. Poatus, wiens wetsontwerp hij, ofschoon hij het niet of heel onvolledig kende, reeds vooraf kritikeerde en dat de linkerzij zeker niet zou stemmen.

Welk ontwerp moet er dan worden voorgedragen ? Dat hetwelk M. Gratry neerlegde, kort voor dat het ministerie neergeworpen werd, en dat het kabinet Frère nadien introk, onder het belachelijk voorwendsel dat men het nog moest bestuderen ?

Als M. Frère denkt dat de reserve ons dan zoo noodig is, dat hij gebruik make van zijn parlementair recht en zijn voorstel opnieuw neerlegge.

Doch hij zal er zich wel van wachten ; hij weet wel dat die nieuwe goed- en bloedaftapping door de meerderheid zou worden verworpen.

Niet minder weet hij dat ieder ontwerp op de reserve door het land zal worden afgeslagen ; maar hij hoopt dat de rechterzij zich in dezen deloyalen strik zou laten vangen.

Indien de meerderheid nu slechts iets of wat stemmen wilde, al was het maar een puntje dat op het principe van het *alle man* soldaat gelijken zou o, dan had hij, M. Frère, een wapen tegen haar in de hand ! Wij, wij zouden het zijn die het land die bloedige verzwaring zouden hebben opgelegd en hij, hij zou de leem voortaan wel kneeden en vormen om er eenen verpletterenden steen van te bakken !

M. Frère heeft bekend dat de liberale partij altijd de maatregels heeft genomen, die er, volgens het militarism, noodig waren, en die bekentenis heeft voor het land eene groote weerde : het is dus erkend dat de verzwaring van goed en bloed voor een overdreven groot leger, altemaal van de liberalen gekomen is.

Dat onze familiën, in de stad en op den buiten, dit nooit vergeten in de aanstaande kiezingen. Al de kiezingen zullen voortaan op dit punt neerkomen.

Het zijn de kiezers, die in deze verschrikkelijke vraag uitspraak zullen moeten doen, door *tegen* het liberalism te stemmen. Het is die partij welke al onze kinderen naar de kazern wil sleuren : die ons onzen lesten cent uit de beurs wil halen voor het overdreven soldatenspel.

M. Malou heeft ten'slotte voorgesteld een einde te maken aan al die geld- en tijdverkwistende twisterijen, en met het onderzoek der budjetten te beginnen. Dit voorstel bevalt, natuurlijk, de liberale visschers in troebel water niet, doch de meerderheid heeft aangenomen.

⁂

Weet gij, geëerde lezers, waarom de liberalen schreeuwen, huilen en tieren om er de ooren van doen te bersten, van uitgehongerde en van gebrek verkwijnende schoolmeesters ?..

Velen zullen ons antwoorden uit liefde en genegenheid voor hunnen evenmensch.

Neen, heeren, mis zijt ge... Uitgehongerde of van gebrek verkwijnende schoolmeesters bestaan er niet. Immers alle de schoolmeesters die meestal van hunne bediening worden ontheven, omdat zij geene of weinige leerlingen in hunne school telden, ontvangen een wachtgeld berekend volgens hunne jaren dienst, en niet een enkel **mag min dan duizend franks ontvangen....** En dit wachtgeld wordt ben uitbetaald zonder er iets moeten voor te verrichten en tot dat zij eene andere bediening verkrijgen die hen zoovoel opbrengen zal dan het wachtgeld..

Wij herhalen het : die uitgehongerde en van gebrek verkwijnende schoolmeesters bestaan niet; zij zijn weer door de liberalen uitgevonden met het doel het katholieke ministerie bij 't volk hatelijk te maken !....

Welke is de oorzaak dan die de liberalen over de afzetting van zekere rentenierende schoolmeesters zoo hard doet schreeuwen ?

Wel eenvoudig omdat de officieele schoolmeesters meestal de anti-pastoors in hunne gemeente zijn. Zij prediken er de liberale principen aan, zij verspreiden er de liberale of logie-schriften, zij spioneeren de pastoors en voorname katholieken en klagen ze bij de logieraad aan, zij nemen inlichtingen voor de liberale associatien, immers zij gebruiken den tijd dien zij aan hunne konijnenkweekerij niet besteden, ten voordeele van 't gansche logiegespan...

En dat spel is nu uit. Vele officieele logieslaven zijn reeds verdwenen en andere nog gaan verdwijnen en, menbegrijpt, dat kunnen de truweelgasten niet verkroppen... Ziet daar eene der reden waarom zij brullen gelijk ware bezetenen en gerig 't straatvaagsel tegen het katholieke ministerie ophitsen !....

Begrijpt gij het nu, geëerde lezers !

M. Driesch.

M. Driesch, ingenieur van Straatsburg, zal op zondag 21 december in de groote zaal der Concordia eene schitterende vertooning geven.

Overal waar M. Driesch zijne vertoningen gegeven heeft, spreken de gazetten met den grootsten lof over hem. Behalve zijne bewegende licht-tafereelen die onder andere bestaan uit de leeuwenjacht van Gerard, den vuurspuwende Vesuvius, de brug op den ijzeren weg te Beziers, de stad Amsterdam, het tempeest op zee, zal M. Driesch ons nog doen kennis maken met den *phonographe* of het sprekend machien van Edison de wonderbaarste ontdekking van onze eeuw. Men moet de phonographe niet verwarren met den telephoon en den microphone.

Dit belooft eenen vermakelijken en aangenamen avond.

Het orkest van den *Ware Burgersbond* zal zijne medewerking aan de vertooning leenen.

De prijzen der plaatsen zijn bepaald als volgt :
Eerste fr. 1,50. — Tweede fr. 0,75.

De kinderen onder de 10 jaren en vergezeld betalen maar halve plaats.

Men kan zich kaarten bezorgen en plaatsen behouden, in het lokaal der Concordia zondag 21 van 's middags tot 6 uren.

Bureau 7 uren. — Gordijn half acht.

Kiezing te Hasselt.

Morgen zondag zal te Hasselt de balloteering plaats hebben voor de benoeming van vijf leden van den gemeente raad. De balloteering zal geschieden tusschen 6 katholieken en vier liberalen.

De katholieke kandidaten zijn : MM. Briers, Croonenberghs, Goetsbloets ls., Hayen, Nagels en Nossent.

De vier liberale kandidaten zijn : MM. Cox, Goetsbloets Ern. Lieben en Maris.

De *Bien Public* logenstraft uit goede bron de tijding, dat M. Goupy de Beauvoiers zou geroepen worden tot opvolger van M. L. Verhaegen de Naeyer als gouverneur van Oostvlaanderen.

Genootschap van den heiligen Vincentius à Paulo.

De Heeren Leden worden verzocht de algemeene vergadering bij te wonen welke in het kapittel van O. L. V. Kerk, morgen zondag om half vijf namiddag zal gehouden worden.

Kerkdieven.

Het proces der kerkdieven die in de nieuwjaarsnacht van dit jaar talrijke en kostbare voorwerpen uit de hoofdkerk van Tongeren stolen, is verleden dinsdag om 3 uren voor het hof van assisen van Luik begonnen.

De zetel van het openbaar ministerie is bekleed door M. Henoul, substituut van den prokureur-generaal.

Aan de tafel der verdediging zijn gezeten als advokaten, de heeren Renard, Schiller, Gilkens, Falloise en G. Cudell.

Onze lezers kennen reeds de beschuldigingen die wegen op de gevaarlijke bende die na talrijke misdaden eindelijk in de handen van het gerecht gevallen is.

L'indicateur des chemins de fer, pour la période commençant le **1er décembre** est en vente chez M. COLLEE, libraire, Grand'Place, 37-39, à Tongres.

Prix avec carte 25 centimes.

PAULA

(1e VERVOLG.)

Snel trok zij haren reismantel aan, hing een kleine kabas aan den arm, omarmde en drukte vrouw Mangold aan hare borst en voor dat deze zich van hare diepe ontroering hersteld had, was de jonge dame uit de kamer verdwenen.

Weinige oogenblikken later rolde de wagen voort, die haar naar den spoortrein bracht.

Vrouw Mangold was naar het venster gegaan en zag het rijtuig na, zoolaag dit in het gezicht was. Zij bleef gerumen tijd aan het venster staan, terwijl zij nadacht betgeen in de laatste maanden in haar huis was voorgevallen. Daar was de moeder van Rosa geweest, de weduwe van eenen koopman, die haar, hoe zeer geen groot, toch een behoorlijk vermogen had nagelaten, zoodat zij van de renten daarvan met hare eenige dochter, wel spaarzaam, doch welvoeglijk en zorgloos kon leven. Dat was dan ook gedurende verscheidene jaren het geval geweest, tot dat in den laatsten tijd de stille werkzaamheid der beide vrouwen door eenen man werd gestoord, die haar geluk en den vrede in haar huis voor immer vernietigde.

Jufvrouw Dentheim, zoo heette de moeder van Rosa, maakte bij eene vriendin, kennis met zekeren heer Lebrecht, een niet meer jongen man, van innemend uiterlijk, die veelerlei zaken onder den naam van een handels-agent dreef. Spoedig werd hij in het huis van de koopmanswe duwe een dagelijksche gast en weinige weken later vertelde men in den kring harer vrienden, dat M. Lebrecht en jufvrouw Dentheim verloofd waren. Ofschoon menig bekende bij dit bericht 't hoofd schudde en men vooral Rosa, de dochter der weduwe, beklaagde omdat door dit huwelijk haar het vermogen, door den vader nagelaten, ontnomen zou worden, hadden anderen op deze verbindtenis niets aan te merken, daar de weduwe nog voor eene passabele vrouw kon doorgaan en M. Lebrecht in de zoogenaamde beste jaren van het mannelijk leven was, en de algemeene achting genoot. Maar op zekeren dag liep er onder den vriendenkring een veel erger en ditmaal onverwacht bericht. Men vernam namelijk dat M. Lebrecht jufvrouw Dentheim had verleid om haar vermogen, waarmede hij met nog andere hem toevertrouwde gelden gevlucht was.

En zoo was het ook : de lichtgeloovige, bedrogene, ijdele vrouw had zich geheel in de strikken laten vangen van den huichelachtigen en schelmschen agent en iedere waarschuwing van haar geweten, evenzeer als het geluk en de toekomst van haar eenig kind in den wind geslagen. Te laat gingen hare oogen open ! Berouw, schaamte, verwijfeling, het onherroepelijk verlies van geheel haar vermogen, de dreigende armoede en de nood, dat alles wierp haar op het ziekbed. En hierbij deed hare dochter Rosa haar karakter uitkomen. Dag en nacht, onvermoeid, waakte zij aan het bed harer moeder, zonder dat zij de minste klacht deed hooren, zonder dat een enkel woord van verwijt over hare lippen kwam.

Maar dat was niet alles ! De maanden lange ziekte veranderde in eene langzaam uitteerende kwaal en hier was het wederom Rosa, die eenig en alleen door den arbeid harer handen in haar onderhoud en in dat harer moeder, hoezeer op kommervolle wijze, voorzag. Het meest ontbeerlijke was toch reeds verkocht, terwijl de ellendige bedrieger geen spoor had achter gelaten.

Zoo vloden twee waarlijk droevige, kommervolle jaren heen ; de moeder van Rosa werd steeds zwakker en haar berouw en vertwijfeling namen meer en meer toe bij de gedachte dat zij nu hare dochter hulpeloos en geheel alleen zou achterlaten. Zij bad God dikwijls vurig om vergiffenis voor haren grooten misslag en om zijne hulp, dat zij een rechtschapen man mocht vinden, wien zij nog voor haren dood hare dochter kon verloven ten einde dan geruster te kunnen sterven.

De hemel scheen hare vurige bede te willen verhooren. Een jong, lief mensch, Theodoor von Reiner, boekhouder op een handelskantoor, waar Rosa gewoon was hare inkoopen te doen voor betgeen zij noodig had om te arbeiden, trachtte en wist met haar in kennis te komen. Weldra won hij hare liefde en met de reinste voornemens bezield, vervulde hij den eenigen vurigen wensch harer moeder, toen hij bij deze kwam en haar de hand harer dochter vroeg. Met vreugde gaf de vrouw hare toestemming en getroost over het lot van haar eenig kind, legde zij de handen van het liefhebbende paar ineen en sloot spoedig daarop de vermoeide oogen.

Theodoor von Reiner, uit eene adellijke familie geboortig, was echter arm ; hij bezat niets dan zijn matig inkomen, waarmit hij bovendien twee jongere zusters, vader- en moederlooze weezen, moest onderhouden ; zijne geheele toekomst hing af van een rijken oom, die buiten van zijne renten leefde en wiens erfgenaam hij zeker zou worden, daar de oude heer kinderloos en Theodoor zijn naaste bloedverwant was. De laatste achtte het daarom van zijnen plicht zijnen oom kennis te geven van zijne verloving met Rosa en zijne toestemming tot zijn huwelijk te verzoeken, dat te dringender werd, daar de positie zijner bruid door den dood harer moeder in alle opzichten onhoudbaar is geworden. Hij durfde het zich niet ontveinzen, dat haar goede naam noodwendig lijden moest, wanneer hij zijne verzoeken nog langer bij haar voortzette, die thans geheel alleen het bestuur had over de kleine huishouding en zonder eenig onderlijk toezicht, de nooit uitblijvende verleiding niet had kunnen ontgaan. Zijne liefde voor Rosa was echter te ernstig en te heilig, dan dat hij zelfs aan de mogelijkheid van zulk eene omstandigheid had kunnen denken. Hoe zeer en hoe smertelijk werd hij echter in zijne hoop en verwachting bedrogen, die hij op zijnen oom had gesteld. De oude, anders zoo goedaardige man, dien hij sedert jaren niet gezien had, scheen inmiddels geheel veranderd te zijn, want hij beantwoordde den brief van den neef in korte en scherpe woorden ; hij weigerde op beslissenden toon zijne toestemming tot het voorgenomen huwelijk en bedreigde zijnen neef met onterving, als hij dit toch voltrekken zou.

Met diepe smert, in volslagen vertwijfeling, deelde Theodoor, den troosteloozen inhoud van den brief aan zijne geliefde mede en Rosa werd daardoor niet minder smertelijk getroffen. Wat zou er nu van hen beiden geworden ; wat konden zij nog hopen, nu de verwachting op deze, hunne eenige ondersteuning, zoo was verijdeld ? Zij waren te arm, te moedeloos om zelfs den dikwijls door armoede gevolgden en later naar al te dikwijls betreurden stap te doen en, in weerwil van hun ongunstig lot, niettegenstaande de dreigende woorden van den ouden man, zich in het huwelijk te begeven en op eene betere toekomst te vertrouwen. Zooals nu de zaken stonden, waren zulk een beslissende stap onverantwoordelijk geweest en ieder hunner beelde terug voor de gedachte, den geliefde nog grooter ongeluk te doen wedervaren, dan zij nu reeds ondervonden.

In den beginne kwam bij Theodoor wel de gedachte op, om nog eens in persoon met zijnen oom te gaan spreken, maar hij wist het van vroeger te goed, dat de oude man, hoe goedaardig ook, zeer standvastig en stijfhoofdig was en een eenmaal opgevat besluit niet veranderde, zoodat hij, na rijp overleg zich genoopt zag dit denkbeeld weer te laten varen.

Onder deze droevige omstandigheden kwam bij Rosa intusschen een plan tot rijpheid, dat zij, voor de eerste maal en met ongeloollijke inspanning, zorgvuldig voor haren geliefde gebeim hield. Haar verstand, haar gevoel, hare geheele toestand noopten haar tot eene beslissing te komen en zij voerde haar plan, nadat zij zich, dikwijls onder de bitterste tranen, van de noodzakelijkheid overtuigd had, met de haar eigene wilskracht uit. Door eene aankondiging in de nieuwsbladen zocht zij eene betrekking als gouvernante in eene der provincieste den.

Het duurde lang en zij moest de aanvraag meer dan eens herhalen, voor dat zulk eene betrekking gevonden werd en de voorwaarden, die toen nog daarbij bedongen werden, waren niets minder dan schitterend ; toch nam Rosa ze aan en zelfs de groote reis, die zij te doen had. De plaats harer nieuwe bestemming was een landgoed, meer dan honderd mijlen van de residentie verwijderd, schrikte haar niet af, maar bracht er veeleer toe bij om de betrekking aan te nemen, omdat zij hierdoor haar plan des te zekerder ten uitvoer kon brengen. Zij verlangde toch eene scheiding van Theodoor ; zij wilde hem zijn woord teruggeven, hem van alle verplichtingen jegens haar vrijmaken. En daar zij wel wist, dat zij op eene andere wijze hiertoe nooit zijne toestemming zou verkrijgen, deed zij dit door een grooten en geheimen stap.

In alle stilte maakte zij hare toebereidselen tot haar vertrek. Niemand wist den naam van de plaats harer nieuwe bestemming ; zij noemde die aan niemand, en zelfs aan hare huisvrouw deelde zij eerst op den laatsten, beslissenden dag, onder opgave van valsche naam en plaats, mede, dat zij zich naar eenen bloedverwant begaf, die haar voor eenigen tijd wilde logeeren. Op voorzichtige wijze had zij ook voor den tijd van hare afreis zulk een dag gekozen, waarop zij wist dat Theodoor door zijne beroepsbezigheden werd verhinderd haar te bezoeken en haar in hare handelingen te stooren. En zoo vinden wij dan Rosa Dentheim op dien ongelukkigen dag aan het venster staande met tranen in de oogen naar buiten ziende in de duisternis van eenen winterachtigen novemberdag. Welk gevoel moet haar in dat oogenblik bezield hebben ! Welke gedachten moeten toen in hare fijngevoelige ziel zijn opgekomen ! De binnenkomst van hare huisvrouw stoorde, zooals wij gezien hebben, hare troosteloze overpeinzingen en spoedig daarop voerde de spoortrein haar naar de plaats harer bestemming.

(Wordt vervolgd.)